

Korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligini oshirish bo'yicha qonun qabul qilindi

// 24.06.2026

<https://uzkimyosanoat.uz/oz/press/news/korrupsiyaga-qarshi-kurashish-samaradorligini-oshirish-bo-yi>

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING QONUNI
O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligini oshirish, korrupsiyaga oid jinoyatlar uchun javobgarlik muqarrarligini ta'minlashga qaratilgan qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish to'g'risida

Qonunchilik palatasi tomonidan 2026-yil 25-mayda qabul qilingan
Senat tomonidan 2026-yil 13-iyunda ma'qullangan

QONUNNING 10 TA ASOSIY YANGILIGI

- KORRUPSIYAGA OID JINOYATLAR BO'YICHA ELEKTRON REYESTRI JORIY ETILDI**
Korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etgan shaxslarning elektron reyestri yuritilishi belgilandi. Reyestrga kiritilgan shaxslarga davlat xizmatiga qabul qilish, davlat mukofotlari bilan taqdirlash, saylanadigan va tayinlanadigan ayrim lavozimlarga nomzod etib ko'rsatish hamda davlat xaridlarida ishtirok etish bo'yicha qator cheklolvar tatbiq etiladi.
- "KORRUPSIYAGA OID JINOYATLAR" TUSHUNCHASI QONUNAN BELGILANDI**
Jinoyat kodeksida ilk bor "korrupsiyaga oid jinoyatlar" tushunchasiga rasmiy ta'rif berildi va ushbu toifaga kiruvchi 18 turdagi jinoyat aniq belgilandi.
- KOMPLAENS VA KORRUPSIYAGA QARSHI ICHKI NAZORAT TUZILMALARINING HUQUQIY ASOSLARI YARATILDI**
Huquqni muhofaza qilishga doir ayrim vazifalarga ega bo'lgan yangi institut – kompliens va korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalarining huquqiy maqomi belgilandi. Ularning vakolatlari, huquqlari va majburiyatlari qonun darajasida mustahkamlandi.
- KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHNING YAXLIT MEKANIZMI JORIY ETILDI**
Qonun bilan maishiy korrupsiyadan tortib, yuqori darajadagi mansabdor shaxslar tomonidan sodir etiladigan korrupsiyaviy jinoyatlarga qarshi ta'sirchan huquqiy va tashkiliy mexanizmlar belgilandi.
- KOMPLAENS XODIMLARINING XAVFSIZLIK KAFOLATLARI KUCHAYTIRILDI**
Kompliens tuzilmalarining mustaqil va samarali faoliyat yuritishini ta'minlash maqsadida ularning xodimlari uchun huquqiy, ijtimoiy va protsessual xavfsizlik kafolatlari joriy etildi.
- BARCHA DAVLAT ORGANLARIDA KOMPLAENS TIZIMI JORIY ETILADI**
Kompliens va korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari barcha davlat organlari va tashkilotlarida tashkil etiladi. Shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish vazifalarini amalga oshiruvchi organlarning o'zida ham kompliens nazorati tizimi yo'lga qo'yiladi.
- YAGONA MUVOFIQLASHTIRISH TIZIMI SHAKLLANTIRILDI**
Kompliens tuzilmalarining faoliyati O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasining Kompliens xizmati tomonidan muvofiqlashtiriladi. Shu tariqa korrupsiyaga qarshi kurashish tarqoq holda emas, balki yagona tizim asosida amalga oshiriladi.
- AYRIM KORRUPSION JINOYATLAR UCHUN IMTIYOZLAR BEKOR QILINDI**
Korrupsiyaga oid 5 turdagi og'ir jinoyatlar uchun jazoni muddatidan ilgari shartli ozod qilish yoki jazoni yengilroq jazo turi bilan almashtirish tartiblari qo'llanilmaydi.
- KORRUPSIYAVIY XAVF-XATARLAR XARITASI SHAKLLANTIRILADI**
Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligiga davlat organlari va tashkilotlari, hududlar hamda sohalar kesimida korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini shakllantirish va yuritish vazifasi yuklatildi.
- KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH INSTITUTLARINING VAKOLATLARI KENGAYTIRILDI**
"Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida"gi Qonunda:
 - Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha Milliy kengashning maqomi va vazifalari;
 - Hududiy kengashlarning huquqiy maqomi;
 - Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligining vakolatlari aniq belgilandi.Shuningdek, Agentlikka korrupsiyaning oldini olish, xavf-xatarlarni baholash, jamoatchilik bilan hamkorlik qilish va davlat siyosatini amalga oshirishga qaratilgan 8 ta yangi vazifa yuklatildi.

QONUNNING ASOSIY MAQSADI

- Korrupsiyaga oid jinoyatlar uchun javobgarlikni ta'minlash
- Davlat boshqaruvida shaffoflik va hisobdorlikni kuchaytirish
- Korrupsiyaning oldini olishning zamonaviy mexanizmlarini joriy etish
- Jamiyatda korrupsiyaga nisbatan murossasiz munosabatni shakllantirish
- Fuqarolarning huquq va erkinliklarini ishonchli himoya qilish

BIRGALIKDA HALOLLIK JAMIYATINI BARPO ETAMIZ!

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2026-yil 22-iyunda "O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligini oshirishga, korrupsiyaga oid jinoyatlar uchun javobgarlik muqarrarligini ta'minlashga qaratilgan qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi O'RQ-1155-son Qonun imzolandi.

Mazkur Qonun bilan:

- korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etgan shaxslarning elektron reyestri yuritilishi;
- "korrupsiyaga oid jinoyatlar" tushunchasi qonunchilikda aniq belgilanishi;
- davlat organlarida kompliens va korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tizimlari joriy etilishi;
- kompliens bo'linmalari faoliyatining mustaqilligi va xodimlar xavfsizligi kafolatlanishi;
- ayrim korrupsion jinoyatlar uchun muddatidan ilgari ozod qilish va jazoni yengillashtirish imkoniyatlari cheklanishi;
- korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini shakllantirish tizimi yo'lga qo'yilishi kabi muhim normalar belgilandi.

Qonun korrupsiyaga qarshi kurashishning yagona va tizimli mexanizmini shakllantirish, davlat organlari faoliyatining ochiqligi va hisobdorligini kuchaytirishga xizmat qiladi.